

Οικονομία των ΜΜΕ

Ενότητα 8: Παίγνια και ολιγοπωλιακές επιχειρήσεις

Γιώργος Τσουρβάκας, Αναπληρωτής Καθηγητής
Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ
Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Θεματικές μαθήματος

- Θα δούμε πως συμπεριφέρονται οι επιχειρήσεις σε μια αγορά λίγων ΜΜΕ, πως θα τιμολογήσουν, αν θα επιτρέψουν την είσοδο άλλων, πόση διαφήμιση θα κάνουν, εάν θα εισάγουν νέα προϊόντα κλπ.
- Η θεωρία των παιγνίων μπορεί να μας βοηθήσει να καταλάβουμε πως αποφασίζουν οι επιχειρήσεις σε μια ολιγοπωλιακή αγορά.

Θεωρία μαθήματος

- Οι αποφάσεις των επιχειρήσεων ονομάζονται στρατηγικές. Οι αποδόσεις των παικτών που απορρέουν από τις στρατηγικές μετρώνται σε κέρδη ή ζημιές.
- Υπάρχουν παίγνια *ταυτόχρονων κινήσεων* στο οποίο κάθε παίκτης λαμβάνει αποφάσεις χωρίς να γνωρίζει τις αποφάσεις των άλλων παικτών και υπάρχουν και παίγνια *διαδοχικών κινήσεων* στο οποίο ένα παίκτης κάνει μια κίνηση αφού παρατηρήσει την κίνηση του άλλου.
- Τέλος υπάρχουν παίγνια μιας προσπάθειας και επαναλαμβανόμενα.

Παίγνιο κανονικής μορφής

Στρατηγική

ΚΑΝΑΛΙ 2 Απόδοση καναλιού 2

Αύξηση τιμής Μείωση τιμής

	Αύξηση τιμής	200	80
ΚΑΝΑΛΙ 1	Αύξηση τιμής	100	150
	Μείωση τιμής	70	100
Απόδοση καναλιού 1	Μείωση τιμής	-100	100

Ποια είναι η βέλτιστη στρατηγική για το ΚΑΝΑΛΙ 1?

Η καλύτερη στρατηγική για το ΚΑΝΑΛΙ 1 είναι η αύξηση της τιμής, εάν αυξήσει και το ΚΑΝΑΛΙ 2 τότε για το ΚΑΝΑΛΙ 1 $100 > -100$, εάν μειώσει την τιμή το ΚΑΝΑΛΙ 2 τότε για το κανάλι 1 πάλι $150 > 100$, άρα να αυξήσει την τιμή.

Κυρίαρχη στρατηγική ανταγωνιστή

		ΚΑΝΑΛΙ 2	
		Αύξηση τιμής	Μείωση τιμής
ΚΑΝΑΛΙ 1	Αύξηση τιμής	200	80
	Μείωση τιμής	70	100

100

150

-100

100

Ποια είναι η κυρίαρχη στρατηγική για το ΚΑΝΑΛΙ 2?

το ΚΑΝΑΛΙ 2 δεν έχει κυρίαρχη στρατηγική διότι εάν το ΚΑΝΑΛΙ 1 επιλέξει να αυξήσει την τιμή τότε το ΚΑΝΑΛΙ 2 ανάμεσα στην αύξηση και την μείωση της τιμής θα επιλέξει να την αυξήσει διότι θα έχει κέρδος 200 έναντι 80. Εάν όμως το ΚΑΝΑΛΙ 1 επιλέξει να μειώσει την τιμή τότε το ΚΑΝΑΛΙ 2 θα την μειώσει καθώς $100 > 70$, το τι θα κάνει το 2 εξαρτάται από το τι κάνει το 1

Ασφαλής στρατηγική

Είναι η στρατηγική που διασφαλίζει το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα, με δεδομένο το χειρότερο σενάριο.

		ΚΑΝΑΛΙ 2	
		Αύξηση τιμής	Μείωση τιμής
ΚΑΝΑΛΙ 1	Αύξηση τιμής	200	80
	Μείωση τιμής	70	100

- Ποια είναι η ασφαλής στρατηγική risk averse για το ΚΑΝΑΛΙ 2?

Η ασφαλής στρατηγική για το κανάλι 2 είναι να μειώσει την τιμή διότι $80 > 70$. Δεν λαμβάνει υπόψη την κυρίαρχη στρατηγική του 1, εάν την λάμβανε δεν θα πήγαινε στην ασφαλή επιλογή αλλά θα αύξανε την τιμή που θα του έδινε κέρδος 200 και όχι μόνο 80.

Prisoners dilemma

		prisoner B	
		Ομολογώ	Δεν ομολογώ
Prisoner A	Ομολογώ	-5	-10
	Δεν ομολογώ	-10	-2

Additional payoffs for Prisoner A (row labels):

Ομολογώ	-5
Δεν ομολογώ	-1

Είναι σε διαφορετικά κελιά και δεν γνωρίζει ο ένας τι θα πει ο άλλος, εάν ομολογήσουν και οι δύο ταυτόχρονα τρώνε από 5 χρόνια φυλακή. Εάν όμως ομολογήσει ο B και ο A όχι τότε ο B τρώει 1 χρόνο φυλακή και ο A δέκα χρόνια.

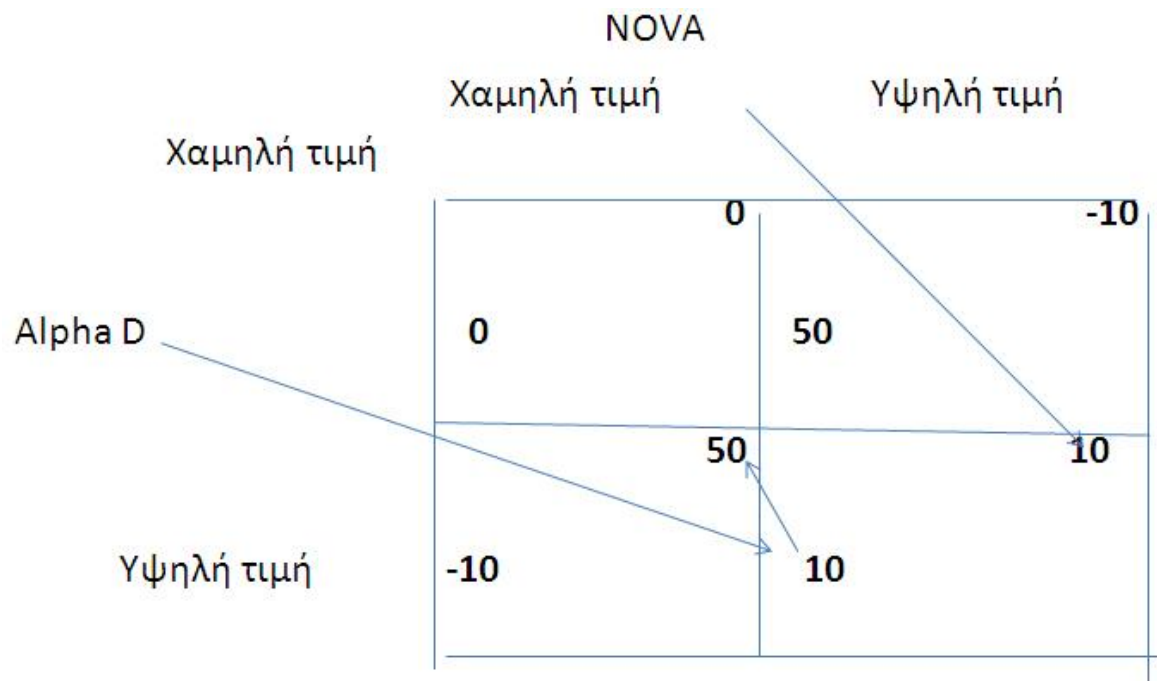
Η στρατηγική συνεργασίας ή αντιπαράθεσης μεταξύ NOVA και Alpha Digital

		NOVA	
		Συνεργασία	Αντιπαράθεση
Alpha D	Συνεργασία	10	- 50
	Αντιπαράθεση	100	50

Τι τους συμφέρει να κάνουν να συνεργαστούν, να αντιπαρατεθούν ή να συγχωνευθούν σε μια επιχείρηση?

Εφαρμογή παιγνίων μιας προσπάθειας

Εάν η NOVA χρεώσει για τους ποδοσφαιρικούς αγώνες υψηλή τιμή τότε τον Alpha D τον συμφέρει να χρεώσει χαμηλή τιμή $50 > 10$, εάν όμως η NOVA χρεώσει χαμηλή τιμή η καλύτερη επιλογή του Alpha D είναι να χρεώσει χαμηλή τιμή $0 > -10$, παρόμοιο ισχύει εάν το δούμε και από την πλευρά της NOVA.

Τόσο η NOVA όσο και ο Alpha D είναι σε καλύτερη θέση όταν χρεώνουν χαμηλότερη τιμή χωρίς να γνωρίζουν τι θα πράξουν οι άλλοι.

Επίσης τα κέρδη τους είναι λιγότερα εάν και οι δύο συμφωνούσαν σε μια υψηλή τιμή

Ας υποθέσουμε ότι συμφωνούν και οι δύο μυστικά υψηλές τιμές. Εάν ο Alpha D το αθετούσε και μείωνε την Τιμή θα κέρδιζε από 10 σε 50.

Άσκηση για το σπίτι

		Καθημερινή της Κυριακής	
		Διαφημίζεται	Δεν διαφημίζεται
Κυριακάτικο Βήμα	Διαφημίζεται	40εκατ.	1εκατ.
	Δεν διαφημίζεται	1εκατ.	10εκατ.

40εκατ. 20εκατ. 100 10εκατ.

Ποια επιλογή μεγιστοποιεί τα κέρδη της κάθε επιχείρησης και πόσα είναι τα κέρδη τους?

Παίγνιο συντονισμού όπως η διαπραγμάτευση Nash

		ΣΥΝΔΙΚΑΤΟ					
	Στρατηγική	0		50		100	
ΔΙΟΙΚΗΣΗ	0	0	0	0	50	0	100
	50	50	0	50	50	-1	-1
	100	100	0	-1	-1	-1	-1

Εάν ζητούσατε 100 τότε θα έπρεπε το συνδικάτο να ζητούσε 0 για να παίρνατε τα χρήματα ισορροπία Nash.

Εάν ζητούσε το συνδικάτο 50 τότε η διοίκηση θα έπρεπε να ζητήσει 50 επίσης.

Τέλος εάν η διοίκηση ζητούσε 0 τότε και το συνδικάτο θα ζητούσε 100.

Υπάρχουν συνολικά τρεις ισορροπίες.

Έξι 6 από τις 9 εκβάσεις είναι αναποτελεσματικές ως προς το συνολικό ποσό που μοιράζονται.

Τρεις είναι αδιέξοδες με αρνητικά αποτελέσματα.

Μια δίκαιη μοιρασιά θα ήτανε 50-50.

Μακροχρόνια παίγνια

- Παίγνια επαναλαμβανόμενα στο διηνεκές.
- Παράγοντες που επηρεάζουν τα μακροχρόνια παίγνια.
  - Αριθμός των επιχειρήσεων.
  - Μέγεθος της επιχείρησης.
  - Ιστορικό αγοράς.
  - Μηχανισμοί επιβολής τιμωρίας.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Γιώργος Τσουρβάκας.
«Οικονομία των ΜΜΕ. Παίγνια και ολιγοπωλιακές επιχειρήσεις». Έκδοση:
1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
http://opencourses.auth.gr/eclass_courses.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

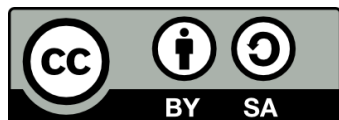

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: <Γιομελάκης Δημήτριος>
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

